

JANEn vaikuttamisen kärjet kuntastrategian ja talousarvion laadintaan

Hyvät kuntapäätäjät ja kuntien viranhaltijat

Pohjois-Karjalassa on 3847 järjestöä (Prh 22.6.2021).

Järjestöt toimivat kunnissa merkittävässä roolissa hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistäjinä. Järjestöt tarjoavat ihmisille toimintaa, tukea eri elämäntilanteissa sekä harrastus- ja osallistumismahdollisuuksia.

Tässä käyttöönnne JANEn näkemyksiä, miten kunnissa voidaan tukea järjestöjen toimintaa ja tehdä yhteistyötä järjestöjen kanssa. Toivomme, että huomioitte näitä asioita valmistellessanne tulevia kuntastrategioita ja talousarvioita. Kerromme näistä teemoista mielellämme lisää ja meitä saa kutsua mukaan kuntien tilaisuuksiin kertomaan järjestöjen toiminnasta.

Pohjois-Karjalan järjestöasiain neuvottelukunta JANE on maakunnan järjestöjen yhteistyöryhmä. Neuvottelukunnan jäsenet edustavat järjestöjä eri yhdistystoiminnan toimialoilta. JANE toimii järjestö- ja yhdistystoiminnan asiantuntijaryhmänä Pohjois-Karjalan maakuntaliitossa.

Järjestöjen seitsemän teesiä

Kuntien järjestöavustuksiin panostuksia.

Kuntatalouden näkökulmasta pienillä avustuksilla järjestöt toteuttavat merkittävää asukkaiden hyvinvointia tukevaa toimintaa. Järjestöavustuksiin panostaminen on kunnalta hyvinvointi-investointi.

Järjestöavustukset yhdenmukaisesti yhdeltä luukulta.

Eri alojen yhdistysten huomioiminen tasapuolisesti avustusten hakemisessa ja myöntämisessä, sekä kuntien välillä avustuskäytäntöjen yhtenäistäminen on tärkeää. Avustuskäytäntöjä voi kehittää mm. lisäämällä luokkia niin, että järjestöavustuksia voivat tasavertaisesti hakea eri alojen yhdistykset. Avustusten hakemisesta löytyy riittävästi tietoa kunnan verkkosivuilta, niin että tieto on tasapuolisesti kaikkien järjestöjen saavutettavissa myös hakuajkojen ulkopuolella. Myönnetyt avustukset olisivat julkisesti nähtävillä kunnan verkkosivuilla. Järjestöavustusten hakemisessa siirrytään toteuttamaan ”yhdessä luukun periaatetta”, jolloin eri toimialojen järjestöavustuksia haetaan hakijaystävällisesti samasta paikasta, yhdellä lomakkeella.

Tilat yhteiskäyttöön – järjestöille maksuttomia tiloja.

Tilat ovat edellytys ihmisten kohtaamiselle ja monipuoliselle toiminnalle. Tilat luovat myös pysyvyyttä toiminnalle. Järjestöt toivovat kunnilta maksuttomia, esteettömiä ja terveitä tiloja järjestöjen käyttöön eri puolille kuntaa. On tärkeää, että kunta tiedottaa käytettävissä olevista tiloista järjestöille.

Järjestöyhdyshenkilö koordinoimaan kunta-järjestöyhteistyötä.

Pohjois-Karjalan kunnissa toimii nimettyjä järjestöyhteyshenkilöitä, jotka mahdollistavat yhdistysten ja kuntien koordinoitumman yhteistyön ja yhdistystoiminnan integroitumisen kunnissa tehtävään hyvinvointityöhön. Järjestöyhteyshenkilön työtehtäviä liittyen yhdistysyhteistyöhön voi olla esimerkiksi, yhdistysten ja kunnan välisen yhteistyön sekä yhdistysten toiminnan ja osallisuuden kehittäminen. Lisäksi se voi olla yhdistysten osallistumis-

ja vaikuttamismahdollisuuksien ja -rakenteiden kehittämistä ja järjestötapaamisten järjestämistä ja järjestökuntayhteistyön asiakirjan laatimista yhteistyössä järjestöjen kanssa.

Yhteistyöryhmä edistämään järjestöjen ja kunnan vuoropuhelua.

Jokaiseen kuntaan tarvitaan oma järjestöjen ja kunnan yhteistyötä edistävä työryhmä, esimerkiksi paikallis-Jane. Sen toiminnan tavoitteena on yhteistyön lisääminen yhdistysten välillä ja päällekkäisyyksien karsiminen. Lisäksi yhdistyskentän voimien vahvistaminen, yhteistyön tiivistäminen yhdistysten ja kunnan välillä, vaikuttaminen ja näin yhdistyskentän äänen tuominen kunnan kehittämistoimintaan.

Otetaan järjestöjen asiantuntemus ja osaaminen osaksi hyvinvointityötä ja -suunnittelua.

Järjestöt ovat tärkeitä yhteistyökumppaneita kuntien hyvinvointityössä sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä. Järjestöt toimivat lähellä ihmisten arkielämää ja tunnistavat kohderyhmänsä tarpeita. On tärkeää, että järjestöt otetaan tiiviisti mukaan tekemään kuntien hyvinvointisuunnitelmia ja -kertomuksia.

Yhteistyön pelisäännöt järjestö-kuntayhteistyön asiakirjaan.

Jokaiseen kuntaan tarvitaan järjestöjen ja kunnan yhteistyötä määrittävä asiakirja. Järjestö-kuntayhteistyön asiakirjan tavoitteena on tuoda kootusti esille kunnan ja järjestöjen välisen yhteistoiminnan periaatteita, mm. järjestöyhteistyön muodot ja rakenteet, myönnettävät avustukset ja tuet, järjestöille tarjottavat toimitilat ja kunnan järjestöyhteyshenkilöt.

5.10.2021

Pohjois-Karjalan Järjestöasiain neuvottelukunta JANE

Lisätietoja:

Sanna Heinonen, Järjestöasiain neuvottelukunnan varapuheenjohtaja,
p. 0451373972, sannamariaheinonen@gmail.com

Hanna Kääriäinen, Järjestöasiain neuvottelukunnan sihteeri,
p. 044 715 2060, hanna.kaariainen@pksotu.fi

www.jelli.fi/jane

